

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů

(Ve znění zákonů č. 254/2001 Sb., 274/2001 Sb., 13/2002 Sb., 76/2002 Sb., 86/2002 Sb., 120/2002 Sb., 320/2002 Sb., 274/2003 Sb., 356/2003 Sb., 362/2003 Sb., 167/2004 Sb., 326/2004 Sb., 562/2004 Sb., 125/2005 Sb., 253/2005 Sb., 381/2005 Sb., 392/2005 Sb., 444/2005 Sb., 59/2006 Sb., 74/2006 Sb., 186/2006 Sb., 189/2006 Sb., 222/2006 Sb., 264/2006 Sb., 342/2006 Sb., 110/2007 Sb., 296/2007 Sb., 378/2007 Sb., 124/2008 Sb., 130/2008 Sb., 274/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 301/2009 Sb., 151/2011 Sb., 298/2011 Sb., 375/2011 Sb., 466/2011 Sb., 115/2012 Sb., 333/2012 Sb., 223/2013 Sb., 64/2014 Sb., 247/2014 Sb., 250/2014 Sb., 252/2014 Sb., 82/2015 Sb., 267/2015 Sb., 243/2016 Sb., 250/2016 Sb., 298/2016 Sb., 183/2017 Sb., 193/2017 Sb., 202/2017 Sb., 225/2017 Sb., 277/2019 Sb., 205/2020 Sb., 238/2020 Sb., 403/2020 Sb., 544/2020 Sb., 36/2021 Sb., 94/2021 Sb., 261/2021 Sb., 284/2021 Sb., 363/2021 Sb., 314/2022 Sb., 384/2022 Sb. a 167/2023 sb. účinném od 1. července 2023)

Přírodní a umělá koupaliště a sauny

§ 6a

(1) Provozovatel přírodního nebo umělého koupaliště nebo sauny je povinen zajistit, aby koupající se fyzické osoby nebyly vystaveny zdravotním rizikům plynoucím ze znečištění vody ke koupání, sprchování nebo ochlazování. Provozovatelem se rozumí osoba, která poskytuje saunování nebo koupání v přírodním nebo umělém koupališti. [...]

§ 6c

(1) Provozovatel přírodního nebo umělého koupaliště nebo sauny je dále povinen [...]

f) vypracovat provozní řád, ve kterém uvede obchodní firmu nebo název a sídlo, jde-li o právnickou osobu, nebo jméno a příjmení a sídlo, jde-li o podnikající fyzickou osobu, [...]

§ 6d

Osoba, která podle živnostenského zákona⁶⁰⁾ ve stavbách nebo zařízeních, jež jsou na pozemcích využívaných ke koupání fyzických osob v souvislosti s povrchovými vodami,

a) provozuje tělovýchovné nebo sportovní zařízení nebo zařízení sloužící regeneraci nebo rekondici,

b) poskytuje tělovýchovné nebo sportovní služby, nebo

c) provozuje hostinskou činnost, v jejímž rámci jsou poskytovány ubytovací služby, nebo ubytovací služby v turistických ubytovnách, kempech, chatových osadách nebo obdobných ubytovacích zařízeních,

a v nabídce svých služeb spotřebiteli nebo v reklamě výslovně nabízí možnost koupání nebo využívání těchto povrchových vod, má povinnosti uvedené v § 6a odst. 1 písm. b), § 6b odst. 1 a v § 6c odst. 1 písm. a) až d).

⁶⁰⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění nařízení vlády č. 288/2010 Sb.

§ 6g

(1) Ministerstvo zdravotnictví každoročně do 31. března sestaví ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem zemědělství seznam, ve kterém uvede

a) přírodní koupaliště na povrchových vodách, ve kterých nabízí službu koupání provozovatel podle § 6a, povrchové vody využívané ke koupání podle § 6d a další povrchové vody, kde lze očekávat, že se v nich bude koupat velký počet fyzických osob a nebyl pro ně vydán příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví trvalý zákaz koupání (dále jen „další povrchové vody ke koupání“); přírodní koupaliště na povrchových vodách, ve kterých nabízí službu koupání provozovatel podle § 6a, a povrchové vody využívané ke koupání podle § 6d se do této části seznamu zařadí jen v případě, že lze u nich očekávat, že se v nich bude koupat velký počet fyzických osob a nebyl pro ně vydán příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví trvalý zákaz koupání nebo trvalé varování před koupáním; velký počet fyzických osob se posuzuje s ohledem na hustotu osídlení, infrastrukturu, lokální význam koupacího místa a opatření přijatá na podporu koupání,

b) přírodní koupaliště místního významu na povrchových vodách, ve kterých nabízí službu koupání provozovatel podle § 6a nebo využívaných ke koupání podle § 6d, pro které nebyl vydán příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví trvalý zákaz koupání,

c) koupací sezónu [...]

§ 8

Zotavovací akce

(1) Zotavovací akcí je organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě i získat specifické znalosti nebo dovednosti. Zotavovací akce se může skládat z více běhů. Pro účely účasti na zotavovací akci se za dítě ve věku do 15 let považuje i dítě, které v kalendářním roce, kdy je zotavovací akce pořádána, dovrší věk 15 let. Školou v přírodě se pro účely tohoto zákona rozumí zotavovací pobyt bez přerušení vzdělávání dětí mateřské školy nebo žáků základní školy, který organizuje mateřská nebo základní škola.

(2) Osoba, která přijala děti na zotavovací akci (dále jen "pořádající osoba"), je povinna zajistit její umístění, zásobování vodou a odstraňování odpadků a splaškových vod v souladu s hygienickými požadavky upravenými prováděcím právním předpisem. Pořádající osoba je dále povinna dodržet hygienické požadavky na prostorové a funkční členění staveb a zařízení, jejich vybavení a osvětlení, ubytování, úklid, stravování a režim dne, které upraví prováděcí právní předpis. Prováděcí právní předpis stanoví, které potraviny nesmí pořádající osoba na zotavovací akci podávat ani používat k přípravě pokrmů, ledaže budou splněny podmínky upravené tímto prováděcím právním předpisem.

(3) Pořádající osoba nebo škola, která vysílá děti na školu v přírodě na dobu delší než 5 dnů, je povinna jeden měsíc před zahájením zotavovací akce ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví

a) termín a místo jejího konání, a to s uvedením adresy nebo názvu katastrálního území a zeměpisných souřadnic,

b) počet zúčastněných dětí; jedná-li se o zotavovací akci, počet dětí zúčastněných v každém běhu s uvedením data jeho zahájení a ukončení,

c) způsob jejího zabezpečení pitnou vodou,

d) způsob zajištění stravování účastníků zotavovací akce,

e) jméno a příjmení odpovědné osoby přítomné na škole v přírodě nebo zotavovací akci, a to pro každý běh zotavovací akce, a telefonní číslo na ni.

(4) Jako součást ohlášení podle odstavce 3 předloží pořadající osoba nebo škola, která vysílá děti na školu v přírodě na dobu delší než 5 dnů, v případě, že pitná voda není zabezpečena osobami uvedenými v § 3 odst. 2, protokol o kráceném rozboru jakosti pitné vody. Rozsah kráceného rozboru jakosti pitné vody stanoví prováděcí právní předpis. Protokol nesmí být starší než 3 měsíce.

§ 9

Podmínky účasti dětí ve škole v přírodě a na zotavovací akci

(1) Škola může na školu v přírodě na dobu delší než 5 dnů vyslat jen dítě, které

a) je zdravotně způsobilé k účasti na ní,

b) nejeví známky akutního onemocnění (například horečky nebo průjmu), a

c) ve 14 kalendářních dnech před odjezdem do školy v přírodě nepřišlo do styku s fyzickou osobou nemocnou infekčním onemocněním nebo podezřelou z nákazy ani mu není nařízeno karanténní opatření.

(2) Pořadající osoba může na zotavovací akci přijmout jen dítě, které splňuje požadavky stanovené v odstavci 1 a podrobilo se stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

(3) Zdravotní způsobilost dítěte pro účast na škole v přírodě na dobu delší než 5 dnů nebo zotavovací akci posuzuje a posudek vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost.¹¹⁾ Nemá-li dítě registrujícího poskytovatele, vydává posudek poskytovatel v oboru praktické lékařství pro děti a dorost. V případě zotavovací akce poskytovatel zdravotních služeb v posudku dále uvede, zda se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Vzor posudku upraví prováděcí právní předpis. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte má platnost po dobu dvou let od data vystavení, pokud během této doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti dítěte. Skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. b) a c) potvrzuje v písemném prohlášení zákonný zástupce dítěte¹²⁾ nebo fyzická osoba, kterou k tomu zákonný zástupce dítěte písemně zmocnil; toto potvrzení nesmí být starší než jeden den. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte a písemné prohlášení předá zákonný zástupce pořadající osobě nebo vysílající škole pro účely podle § 11 odst. 1 písm. b) a e). [...]

¹¹⁾ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).

¹²⁾ Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

§ 10

Podmínky účasti fyzických osob činných při škole v přírodě a zotavovací akci

(1) Fyzické osoby činné při škole v přírodě nebo zotavovací akci jako dozor nebo zdravotník musejí být k této činnosti zdravotně způsobilé.

(2) Zdravotní způsobilost posuzuje a lékařský posudek vydává registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství¹¹⁾ nebo v oboru praktické lékařství pro děti a dorost. Nemá-li osoba registrujícího poskytovatele, vydává posudek poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost. Tento posudek má platnost 2 roky od data vystavení, pokud během této doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti fyzické osoby. Posudek o zdravotní způsobilosti předávají fyzické osoby činné při škole v přírodě nebo zotavovací akci, s výjimkou pedagogických¹³⁾ a zdravotnických pracovníků,¹⁴⁾ vysílající škole nebo pořádající osobě pro účely podle § 11 odst. 1 písm. b) a e).

(3) Fyzické osoby činné při stravování musí splňovat požadavky stanovené pro výkon činností epidemiologicky závažných (v § 19 odst. 2 a odst. 3 věť první). Při prověřování znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví postupuje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví podle § 19 odst. 3.

§ 11

Povinnost školy, která vysílá děti na školu v přírodě, a pořádající osoby

(1) Škola, která vysílá děti na školu v přírodě na dobu delší než 5 dnů, a pořádající osoba jsou povinny zajistit

a) základní péči o zdraví všech účastníků po dobu konání zotavovací akce nebo školy v přírodě, kontrolu dodržování hygienických požadavků stanovených tímto zákonem a prováděcím právním předpisem a kontrolu dodržování zásad osobní hygieny fyzickými osobami uvedenými v § 10 odst. 3 způsobilou fyzickou osobou (zdravotníkem); za způsobilou se pro účely tohoto zákona považuje fyzická osoba, která získala způsobilost k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře, všeobecné sestry, porodní asistentky, zdravotnického záchranáře nebo zdravotnického asistenta, fyzická osoba, která absolvovala kurs první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost při škole v přírodě nebo zotavovací akci, a student studijního programu v oblasti vzdělávání Všeobecné lékařství a zubní lékařství po úspěšném ukončení třetího ročníku; náplň kursu první pomoci upraví prováděcí právní předpis,

b) účast pouze fyzických osob, které splňují podmínky stanovené v § 10; účast zdravotníka při převzetí posudků a prohlášení podle § 9 odst. 3 a § 10 odst. 2, při sestavování jídelníčku a režimu dne; dosažitelnost zdravotníka 24 hodin denně po celou dobu konání zotavovací akce nebo školy v přírodě; pořízení výpisu z posudků o zdravotní způsobilosti (§ 9 odst. 3 a § 10 odst. 2) zdravotníkem; ve výpisu zdravotník uvede závěr posudku a který poskytovatel zdravotních služeb posudek vydal,

¹¹⁾ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).

¹³⁾ § 51 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění zákona č. 171/1990 Sb.

¹⁴⁾ § 53 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 548/1991 Sb.

c) vrácení posudků o zdravotní způsobilosti po ukončení školy v přírodě nebo zotavovací akce zákonným zástupcům dětí a fyzickým osobám činným při škole v přírodě nebo zotavovací akci,

d) vybavení lékárníčky pro školu v přírodě nebo zotavovací akci podle druhu akce; nejmenší obsah lékárníčky pro školy v přírodě a zotavovací akce upraví prováděcí právní předpis,

e) vedení zdravotnického deníku a seznamu účastníků, prohlášení podle § 9 odst. 3 věty páté, výpisů z posudků o zdravotní způsobilosti dětí a fyzických osob činných při škole v přírodě nebo zotavovací akci a následné uchování těchto dokumentů po dobu 6 měsíců od skončení školy v přírodě nebo zotavovací akce,

f) informovanost osoby, která má dítě v péči, o zdravotních potížích, které dítě v průběhu školy v přírodě nebo zotavovací akce prodělalo, a o případném kontaktu s infekcí.

(2) Pořádající osoba je dále povinna zajistit instruktáž všech fyzických osob činných na zotavovací akci, s výjimkou zdravotníka, o hygienických požadavcích na tyto akce a o předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a jiných poškození zdraví včetně základů první pomoci, pokud se takové instruktáže dosud nezúčastnily.

§ 12

Jiné podobné akce pro děti a škola v přírodě na kratší dobu

Při organizovaném pobytu dětí v počtu menším nebo po dobu kratší, než stanoví § 8 odst. 1 věta první, s výjimkou akcí pořádaných pro děti v poměru rodinném a obdobném, musí osoba, která akci pořádá, zajistit hygienicky nezávadný stav zařízení, zásobování akce pitnou vodou v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem pro zotavovací akce a účast pouze fyzických osob, které splňují podmínky stanovené v § 10 odst. 1 a 3. Škola, která vysílá děti na školu v přírodě na dobu 5 dnů nebo kratší, musí zajistit hygienicky nezávadný stav zařízení a zásobování akce pitnou vodou v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem pro zotavovací akce.

§ 13

Vnitřní prostředí staveb a hygienické požadavky na venkovní hrací plochy

(1) Uživatelé staveb zařízení pro výchovu a vzdělávání, vysokých škol, škol v přírodě, staveb pro zotavovací akce, staveb zdravotnických zařízení, zařízení sociálních služeb, ubytovacích zařízení, staveb pro obchod a pro shromažďování většího počtu osob jsou povinni zajistit, aby vnitřní prostředí pobytových místností¹⁵⁾ v těchto stavbách odpovídalo hygienickým limitům chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů, upravených prováděcími právními předpisy. Tím není dotčena povinnost vlastníka stavby podle zvláštních právních předpisů udržovat stavbu v dobrém stavebním stavu.¹⁶⁾

¹⁵⁾ Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.

¹⁶⁾ § 86 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

(2) Provozovatel venkovní hrací plochy určené pro hry dětí je povinen zajistit, aby písek užívaný ke hrám dětí v pískovištích nebyl mikrobiálně, chemicky a parazitárně znečištěn nad hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem. Podmínky provozování takové hrací plochy s pískovištěm, režim údržby a způsob zajištění stanovených hygienických limitů upraví provozovatel v provozním řádu. [...]

§ 19

Předpoklady pro výkon činností epidemiologicky závažných

(1) Za činnosti epidemiologicky závažné se považují provozování stravovacích služeb (§ 23), výroba potravin,¹⁸⁾ zpracování potravin,¹⁸⁾ uvádění potravin na trh,¹⁸⁾ výroba kosmetických přípravků, provozování úpraven vod a vodovodů^{6a)}, provozování holičství, kadeřnictví, pedikúry, manikúry, solária, kosmetických, masérských, regeneračních nebo rekondičních služeb, provozování živnosti, při níž je porušována integrita kůže.

(2) Fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech ve stravovacích službách (§ 23) při výrobě potravin, zpracování potravin¹⁸⁾ nebo při uvádění potravin na trh¹⁸⁾ do přímého styku s potravinami, pokrmy, zařízením, náčiním nebo plochami, které jsou ve styku s potravinami nebo pokrmy, fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech v úpravách vod a při provozování vodovodů^{6a)} do přímého styku s vodou a fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech v ostatních činnostech podle odstavce 1 do přímého styku s kosmetickými přípravky, jejich ingrediencemi nebo tělem spotřebitele (dále jen „fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné“) musí mít znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví.

(3) Rozsah znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví podle odstavce 2 upraví prováděcí právní předpis. Tyto znalosti je u fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné oprávněn při výkonu státního zdravotního dozoru prověřit příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Pokud podle rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví fyzická osoba znalosti nemá, nemůže vykonávat činnosti epidemiologicky závažné, a to do doby úspěšného složení zkoušky před komisí zřízenou příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví je povinen umožnit fyzické osobě vykonání zkoušky nejdéle do 15 kalendářních dnů ode dne, kdy mu byla žádost fyzické osoby o přezkoušení doručena. Složení komise, vzor o úspěšném složení zkoušky a podmínky provedení zkoušky upraví prováděcí právní předpis.

¹⁸⁾ Zákon č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{6a)} Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

§ 20

Povinnosti fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné

Fyzická osoba vykonávající činnosti epidemiologicky závažné je povinna

- a) podrobit se v případech upravených prováděcím právním předpisem nebo rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví lékařským prohlídkám a vyšetřením, která provede registrující poskytovatel zdravotních služeb nebo poskytovatel pracovnělékařských služeb,¹¹⁾ stanoví-li tak zákon o specifických zdravotních službách,⁶¹⁾
- b) informovat poskytovatele zdravotních služeb podle písmene a) o druhu a povaze své pracovní činnosti,
- c) uplatňovat při pracovní činnosti znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví a dodržovat zásady osobní a provozní hygieny v rozsahu upraveném v prováděcím právním předpise.

§ 23

(1) Stravovací službou je činnost provozovatele potravinářského podniku⁸⁸⁾, která souvisí s jakoukoli fází výroby, přípravy, skladování, distribuce a uvedení pokrmů na trh za účelem jejich podávání v rámci zařízení společného stravování.⁹⁴⁾

§ 69

Mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku

(1) Mimořádnými opatřeními při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku jsou [...]

- b) zákaz nebo omezení styku skupin fyzických osob podezřelých z nákazy s ostatními fyzickými osobami, zejména omezení cestování z některých oblastí a omezení dopravy mezi některými oblastmi, zákaz nebo omezení slavností, divadelních a filmových představení, sportovních a jiných shromáždění a trhů, uzavření zdravotnických zařízení jednodenní nebo lůžkové péče, zařízení sociálních služeb, škol, školských zařízení, zotavovacích akcí, jakož i ubytovacích podniků a provozoven stravovacích služeb nebo omezení jejich provozu,
- c) zákaz nebo omezení výroby, úpravy, dopravy a jiného nakládání s pitnou vodou a vodami užívanými k účelům podle § 6a a 6d, zákaz používání vod ze studní, pramenů, vodních nádrží, rybníků, potoků a řek, [...]
- f) příkaz k varovnému označení objektů, v nichž došlo k infekčnímu onemocnění, a text tohoto označení,
- g) mimořádné očkování a preventivní podání jiných léčiv (profylaxe), [...]

¹¹⁾ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách).

⁶¹⁾ Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

⁸⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, v platném znění.

⁹⁴⁾ Čl. 2 odst. 2 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011, v platném znění.

i) zákaz nebo nařízení další určité činnosti k likvidaci epidemie nebo nebezpečí jejího vzniku.

(2) Mimořádná opatření podle odstavce 1 nařídí v nezbytně nutném rozsahu a rozhodne o jejich ukončení příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Pokud je to nezbytné k realizaci opatření na ochranu veřejného zdraví, vyžádá si poskytovatel zdravotních služeb nebo orgán ochrany veřejného zdraví součinnost Policie České republiky. Místní příslušnost orgánu ochrany veřejného zdraví se řídí místem výskytu infekčního onemocnění. Odvolání proti rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nemá odkladný účinek. Osoby jsou povinny se mimořádnému opatření podřídit.

§ 78

Orgány ochrany veřejného zdraví a další orgány, které plní některé úkoly v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí a v oblasti podpory veřejného zdraví

(1) Státní správu v ochraně a podpoře veřejného zdraví vykonávají

- a) Ministerstvo zdravotnictví,
- b) krajské hygienické stanice,
- c) Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra, [...]

(2) Soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví tvoří správní úřady uvedené v odstavci 1 písm. a) až c).

§ 82a

Úkoly krajské hygienické stanice na úseku řízení jakosti vod ke koupání v přírodních koupalištích a dalších povrchových vodách uvedených v seznamu

(1) Při řízení jakosti vod ke koupání v přírodních koupalištích na povrchových vodách, ve kterých nabízí službu koupání provozovatel podle § 6a, povrchových vodách využívaných ke koupání podle § 6d a v dalších povrchových vodách ke koupání podle § 6g krajská hygienická stanice [...]

c) stanoví dočasný nebo trvalý zákaz používání vody ke koupání, pokud se dozví o neočekávané situaci nebo je-li voda ke koupání znečištěna, a ukončení zákazu [...]

§ 84

Státní zdravotní dozor

(1) Orgány ochrany veřejného zdraví v rozsahu své působnosti

a) při výkonu státního zdravotního dozoru dozírají na to, zda osoby plní povinnosti stanovené k ochraně veřejného zdraví přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a rozhodnutím, opatřením obecné povahy nebo jiným závazným opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví vydaným na základě těchto právních předpisů,

b) mohou pozastavit výkon činnosti, pokud při ní byly porušeny povinnosti v ochraně veřejného zdraví, a to do doby odstranění závady, [...]

d) mohou prověřovat znalosti podle § 19 odst. 3 a rozhodnout o tom, že fyzická osoba vykonávající činnosti epidemiologicky závažné nemá znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví,

e) mohou zakázat nebo omezit používání nejakostní pitné vody, užitkové vody, teplé vody nebo vody jiné jakosti (§ 18 odst. 2, § 21 odst. 2 a § 41a, a to do doby odstranění závady, jakož i stanovit účel, pro který lze takovou vodu používat nebo nařídit větší četnost kontroly vody jiné jakosti podle § 21 odst. 2; mohou určit nápravná opatření v případě nedodržení jakosti pitné vody, teplé vody nebo vody jiné jakosti, upravené tímto zákonem, nebo změnit přijatá nápravná opatření, a to do doby odstranění závady; ke sledování jakosti vody, která nemá jakost pitné vody a nelze již povolit další prodloužení mírnějšího hygienického limitu, mohou osobě uvedené v § 3 odst. 2, která dodává takovou vodu, uložit četnost a rozsah kontrol u odborně způsobilé osoby uvedené v § 4 odst. 1 a v případě ohrožení veřejného zdraví z takové vody zakázat nebo omezit její užívání a rozhodnout o ukončení těchto opatření, [...]

g) mohou zakázat používání vody ve stavbě ke koupání, v bazénu provozovaném podle § 18 odst. 3, v umělém koupališti nebo sauně, a to i jen pro některé skupiny obyvatel, nebo zakázat používání zdroje vody pro umělé koupaliště nebo saunu, pokud je voda ke koupání, sprchování nebo ochlazování znečištěna, a to do doby odstranění závady,

h) mohou zakázat provoz pískoviště venkovní hrací plochy určené pro hry dětí, nejsou-li dodrženy stanovené hygienické limity nebo provozní řád (§ 13 odst. 2), a to do doby odstranění závady, [...]

k) mohou stanovit podmínky konání školy v přírodě, zotavovací akce nebo jiné podobné akce pro děti (§ 12) a v případě ohrožení veřejného zdraví školu v přírodě, zotavovací akci nebo jinou podobnou akci pro děti zakázat, [...]

n) mohou po dobu potřebnou k provedení státního zdravotního dozoru zakázat používání látky, suroviny, polotovaru nebo potraviny určené k výrobě nebo přípravě pokrmu podezřelých z toho, že nevyhovují požadavkům na zdravotní nezávadnost a čistotu stanoveným zvláštními právními předpisy²³⁾, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví; mohou rozhodnutím zakázat používání látky, suroviny, polotovaru nebo potraviny určených k výrobě nebo přípravě pokrmu, pokud nevyhovují požadavkům na zdravotní nezávadnost, jakost, čistotu a značení, stanoveným zvláštními právními předpisy²³⁾ nebo rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví, nebo nejsou za stanovených podmínek skladovány, jakož i nařídit provedení sanitace nebo změnu technologického postupu výroby nebo přípravy pokrmu, [...]

u) při zjištění, že pokrmy, suroviny, polotovary nebo potraviny k jejich výrobě či přípravě jsou jiné než bezpečné nebo při zjištění, že potraviny uváděné na trh⁴⁸⁾ jsou zjevně zdravotně závadné, mohou nařídit jejich znehodnocení či likvidaci, a to na náklad kontrolované osoby, která je povinna způsob a provedení znehodnocení nebo likvidace orgánu ochrany veřejného zdraví prokázat,

²³⁾ Například zákon č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁸⁾ Zákon č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

v) mohou nařídit z protiepidemických důvodů nebo ke zjištění zdravotního stavu fyzických osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné lékařské prohlídky a potřebná laboratorní a jiná vyšetření nutná k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění, [...]

(3) Zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví vydá rozhodnutí podle odstavce 1 písm. r) a u) na místě a oznámí je ústně kontrolované osobě, a to členovi statutárního orgánu kontrolované osoby, jejímu zaměstnanci nebo jiné fyzické osobě, která vykonává nebo zabezpečuje činnosti kontrolované osoby související s předmětem státního zdravotního dozoru. O ústním vyhlášení rozhodnutí zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví na místě vydá písemné potvrzení; písemné vyhotovení rozhodnutí bez zbytečného odkladu doručí účastníkovi řízení dodatečně. Ústní vyhlášení rozhodnutí podle odstavce 1 písm. r) a u) má účinky oznámení. Odvolání proti rozhodnutí podle odstavce 1 písm. r) a u) lze podat do 3 dnů ode dne doručení písemného rozhodnutí. Odvolání nemá odkladný účinek a odvolací orgán o něm rozhodne bezodkladně. Otevřít provozovnu lze až po uvedení do nezávadného stavu a jen se souhlasem příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví, který rozhodnutí podle odstavce 1 písm. r) vydal; souhlas je úkonem podle části čtvrté správního řádu. Souhlas musí být vydán neprodleně, nejpozději však do 15 dnů ode dne, kdy bylo prokázáno odstranění závadného stavu.

(4) Státní zdravotní dozor vykonávají krajské hygienické stanice podle kontrolních plánů, které určují priority činnosti na tomto úseku ochrany veřejného zdraví. [...]

§ 85

Právní předpisy v oblasti ochrany veřejného zdraví

(1) Mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku a dále mimořádná opatření k ochraně zdraví fyzických osob při výskytu nebezpečných^{26a)} a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a nejakostních a z porušení jakosti podezřelých vod, při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a jejich ukončení včetně uvolnění výrobků na trh nebo do oběhu lze stanovit pro správní obvod krajské hygienické stanice nebo jeho část právním předpisem krajské hygienické stanice. Právním předpisem krajské hygienické stanice lze k ochraně veřejného zdraví nařídit též provedení velkoplošné (území obce nebo městské části) speciální ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace. [...]

(3) Právní předpisy podle odstavce 1 se označují názvem nařízení krajské hygienické stanice. Způsob vyhlášení nařízení krajské hygienické stanice a podmínky nabytí jeho platnosti a účinnosti stanoví zákon o Sbírci právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.⁹²⁾ Nařízení krajské hygienické stanice jsou kromě toho povinny vyvěsit na své úřední desce obce určené v nařízení.

^{26a)} Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění zákona č. 146/2002 Sb.

⁹²⁾ Zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírci právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.

§ 88

**Oprávnění a povinnosti zaměstnanců orgánů ochrany veřejného zdraví
a povinnosti kontrolovaných osob**

(1) Zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví se při plnění úkolů orgánů ochrany veřejného zdraví a výkonu oprávnění podle tohoto zákona, přímo použitelných předpisů Evropské unie a zvláštních právních předpisů prokazují služebním průkazem, jehož vzor upraví prováděcí právní předpis. Služební průkaz je u zaměstnanců orgánů ochrany veřejného zdraví pověřených výkonem státního zdravotního dozoru (dále jen „kontrolující“) pověřením ke kontrole podle zvláštního právního předpisu o kontrole⁸⁵). Pokud hrozí šíření nákazy, zvýšený výskyt přenašečů infekčních onemocnění a škodlivých nebo epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů a ke zjištění ohniska nákazy, k nařízení, provedení a kontrole protiepidemických opatření mohou zaměstnanci orgánu ochrany veřejného zdraví v mimořádných případech hodných zvláštního zřetele vstupovat do obydlí fyzických osob. Kontrolující jsou oprávněni vstoupit do obydlí fyzické osoby ke zjištění zdroje hluku a vibrací, kterým byl překročen v chráněných prostorech upravených v § 30 odst. 3 hygienický limit hluku nebo vibrací a ke zjištění zdroje neionizujícího záření, kterým byla v místě přístupném fyzickým osobám překročena nejvyšší přípustná hodnota neionizujícího záření. Fyzické osoby jsou povinny jim tento vstup umožnit a strpět či provést opatření nařízená podle tohoto zákona k zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění.

(2) Státní zdravotní dozor, který je vykonáván nad dodržováním hygienických limitů hluku, vibrací, neionizujícího záření, pískem užívaným ke hrám dětí v pískovištích, jakostí vod nebo prodejem výrobku nebo pokrmů komunikačními prostředky na dálku, je zahájen prvním kontrolním úkonem předcházejícím podání informace kontrolované osobě o zahájení státního zdravotního dozoru. Součástí informace je seznam kontrolujících.

(3) V případech, ve kterých porušení povinnosti může mít za následek ohrožení života nebo zdraví, se kontrolovaná osoba považuje za informovanou o zahájení státního zdravotního dozoru předložením služebního průkazu povinné osobě. Té kontrolující předá i protokol o kontrole, vyhotovený na místě; toto předání má účinky doručení protokolu o kontrole kontrolované osobě. Proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole může kontrolovaná osoba podat námitky ve lhůtě 3 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole. Lhůta pro posouzení námitek vedoucím kontrolní skupiny nebo kontrolujícím činí 3 dny ode dne doručení námitek.

(4) Orgán ochrany veřejného zdraví je oprávněn přizvat k účasti na výkonu státního zdravotního dozoru v zájmu dosažení jeho účelu zaměstnance zdravotního ústavu nebo Státního zdravotního ústavu; není-li to možné, přizve jinou odborně způsobilou fyzickou osobu.

(5) Kontrolující může v odůvodněných případech vyzvat kontrolovanou osobu, aby se v určené lhůtě dostavila do sídla orgánu ochrany veřejného zdraví nebo jeho územního pracoviště a předložila tam doklady potřebné pro výkon státního zdravotního dozoru; kontrolovaná osoba je povinna tuto výzvu uposlechnout, ledaže prokáže vážnou překážku, která jí brání ve splnění této povinnosti v určené lhůtě.

⁸⁵ Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

(6) Zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví jsou při plnění dalších úkolů podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů, nejde-li o výkon státního zdravotního dozoru, oprávněni vstupovat na pozemky, do provozoven, staveb a dalších prostor, je-li to nezbytné k výkonu oprávnění, a dále jsou oprávněni

a) provádět měření a odebírat materiál a vzorky potřebné pro plnění úkolů orgánu ochrany veřejného zdraví; o provedeném odběru vzorků a měření pořizují protokol,

b) pořizovat obrazovou dokumentaci o zjištěných skutečnostech,

c) nahlížet do dokladů, dalších písemností a záznamů dat, činit si z nich kopie a výpisy a požadovat písemná nebo ústní vysvětlení,

d) v rozsahu nezbytném pro výkon zákonem stanovených oprávnění nahlížet do zdravotnické dokumentace vedené poskytovatelem zdravotních služeb včetně zdravotnické dokumentace zaměstnanců vedené poskytovatelem pracovnělékařských služeb a činit si z ní kopie a výpisy.

(7) Osoba, které se plnění úkolů orgánu ochrany veřejného zdraví podle odstavce 6 týká, je povinna umožnit zaměstnanci orgánu ochrany veřejného zdraví vstup na pozemky, do provozoven, staveb a dalších prostor a vytvořit další podmínky pro plnění úkolů orgánu ochrany veřejného zdraví, zejména je povinna poskytnout součinnost odpovídající oprávněním zaměstnance orgánu ochrany veřejného zdraví podle odstavce 6.

(8) Orgán ochrany veřejného zdraví je oprávněn přizvat k účasti na plnění úkolů podle odstavce 6 v zájmu dosažení jejich účelu zaměstnance zdravotního ústavu nebo Státního zdravotního ústavu a není-li to možné jinou odborně způsobilou fyzickou osobu (dále jen „přizvaná osoba“). Orgán ochrany veřejného zdraví vystaví přizvané osobě pověření a poučí ji o jejích právech a povinnostech při účasti na plnění úkolů podle věty první. Přizvané osoby mají práva a povinnosti zaměstnanců orgánu ochrany veřejného zdraví v rozsahu pověření vydaného orgánem ochrany veřejného zdraví. Osoby, kterých se plnění úkolů orgánu ochrany veřejného zdraví týká, jsou povinny umožnit jim výkon oprávnění v rozsahu pověření. Přizvané osoby jsou povinny zachovávat mlčenlivost o individuálních údajích vztahujících se k fyzickým osobám a o obchodním tajemství, o kterých se při postupu podle tohoto zákona, přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo zvláštního právního předpisu dozvěděly. [...]

§ 90

[Vstupné a náhrada za odebrané vzorky]

(1) Vstupné do budov, provozoven, místností, objektů a zařízení při plnění úkolů v ochraně veřejného zdraví a náklady na pořízení a předání protokolů podle § 4 odst. 1 a § 6c odst. 1 písm. d), § 6d, § 18 odst. 3 orgány ochrany veřejného zdraví nehradí. Orgán ochrany veřejného zdraví zaplatí kontrolované osobě za kontrolní vzorek výrobku odebraného pro účely státního zdravotního dozoru, s výjimkou vzorku vody a vzorku písku z pískovišť náhradu, pokud o ni kontrolovaná osoba požádá ve lhůtě do 6 měsíců ode dne, kdy byla seznámena se skutečností, že výrobek splnil požadavky stanovené právními předpisy, rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví. Částku ve výši ceny však orgán ochrany veřejného zdraví neposkytne, jde-li o výrobek, který nesplňuje požadavky stanovené právními předpisy, rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví. [...]

§ 92d

Přestupky na úseku výchovy, vzdělávání a zotavování dětí a mladistvých

[...] (3) Škola vysílající děti na školu v přírodě, fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako pořádající osoba uvedená v § 8 odst. 2 nebo § 11a se dopustí přestupku tím, že

- a) nesplní ohlašovací povinnost podle § 8 odst. 3 a 4,
- b) vyšle nebo přijme dítě v rozporu s § 9 odst. 1 nebo 3, nebo
- c) nesplní povinnost podle § 11 odst. 1.

(4) Škola vysílající děti na školu v přírodě na dobu delší než 5 dnů, fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako pořádající osoba uvedená v § 8 odst. 2, § 11a nebo § 12 se dopustí správního deliktu tím, že

- a) přijme k činnosti na zotavovací akci, jiné podobné akci, výchovně rekreačním táboře nebo škole v přírodě fyzickou osobu jako dozor, zdravotníka nebo osobu činnou při stravování, která nesplňuje podmínky stanovené v § 10 odst. 1 nebo 3, nebo
- b) nesplní povinnost uloženou podle § 84 odst. 1 písm. k).

(5) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako pořádající osoba uvedená v § 8 odst. 2 nebo § 11a se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 8 odst. 2

1. nedodrží hygienický požadavek pro umístění zotavovací akce nebo výchovně rekreační akce, členění stavby nebo zařízení, vybavení, osvětlení, úklid, zásobování vodou, odstraňování odpadků nebo splaškových vod, pro ubytování, stravování nebo režim dne, nebo

2. nedodrží zákaz nebo podmínku podávání potravin nebo jejího používání při přípravě pokrmu, nebo

- b) v rozporu s § 11 odst. 2 nezajistí instruktáž fyzické osoby činné na zotavovací akci nebo výchovně rekreační akci.

(6) Škola vysílající děti na školu v přírodě na dobu 5 dní nebo kratší, fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako osoba, která pořádá jinou podobnou akci pro děti podle § 12, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 12 nezajistí hygienicky nezávadný stav zařízení nebo zásobování akce pitnou vodou. [...]

(8) Za přestupek se uloží pokuta do [...]

- b) 30 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1, 3, 4, odstavce 5 písm. a) nebo odstavce 6,
- c) 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 nebo odstavce 5 písm. b).

§ 92e

Přestupky na úseku vnitřního prostředí stavby a venkovní hrací plochy

- (1) Uživatel stavby uvedené v § 13 odst. 1 se dopustí přestupku tím, že nezajistí, aby vnitřní prostředí pobytové místnosti v této stavbě odpovídalo hygienickému limitu chemického, fyzikálního nebo biologického ukazatele.
- (2) Provozovatel venkovní hrací plochy určené pro hry dětí se dopustí přestupku tím, že
- a) v rozporu s § 13 odst. 2 nezajistí, aby písek nebyl mikrobiálně, chemicky nebo parazitárně znečištěn, nebo
 - b) poruší zákaz uložený podle § 84 odst. 1 písm. h).
- (3) Za přestupek podle odstavce 1 nebo 2 lze uložit pokutu do 2 000 000 Kč. [...]

§ 92 m

Přestupky na úseku provozních řádů

- (1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že
- a) vykonává činnost, k níž je třeba podle tohoto zákona vypracovat provozní řád nebo jeho změnu, bez takového provozního řádu schváleného příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví,
 - b) neseznámí zaměstnance nebo další osobu, která pracuje na jejím pracovišti, s provozním řádem,
 - c) nezajistí dodržení provozního řádu, nebo
 - d) neprovede úpravu provozního řádu uloženou podle § 84 odst. 1 písm. j),
 - e) nesplní povinnost odstranit závadu v dodržování provozního řádu uloženou podle § 84 odst. 1 písm. j) [...]
- (2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

§ 97

[Náhrada nákladů při plnění povinnosti v ochraně veřejného zdraví]

- (1) Náklady vzniklé plněním povinností v ochraně veřejného zdraví nese osoba, které je povinnost uložena, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpisy nestanoví jinak. Nesení nákladů vzniklých při výkonu státního zdravotního dozoru stanoví zvláštní právní předpis o kontrole.⁸⁵⁾ [...]
- (3) Pokud bylo při výkonu státního zdravotního dozoru zjištěno nesplnění či porušení povinnosti, může orgán ochrany veřejného zdraví uložit kontrolované osobě⁸⁵⁾, u které bylo porušení či nesplnění povinnosti zjištěno, aby uhradila jím vynaložené náklady na zjištění závady. Orgán ochrany veřejného zdraví uložené náhrady nákladů vybírá; vymáhá je celní úřad. Náhrady nákladů jsou příjmem státního rozpočtu.

§ 100c

[Místní příslušnost krajské hygienické stanice v některých případech]

(1) Místní příslušnost krajské hygienické stanice pro podání oznámení nebo složení zkoušky se řídí místem činnosti osoby, s výjimkou postupu podle § 8 odst. 3, kdy se místní příslušnost řídí místem konání zotavovací akce, a jde-li o putovní zotavovací akci, místem jejího počátku, postupu podle § 54 odst. 1, kdy se místní příslušnost řídí místem, kde se fyzická osoba zdržuje, a postupu podle § 63 odst. 1, kdy se místní příslušnost řídí místem výskytu infekčního onemocnění. [...]

§ 100e

[Informační oprávnění krajské hygienické stanice]

Krajské hygienické stanice jsou oprávněny informovat veřejnost o závěrech státního zdravotního dozoru nad koupališti (§ 6 odst. 2), zotavovacími akcemi a jinými podobnými akcemi pro děti, pískovišti venkovních hracích ploch, ubytovacími a stravovacími službami, a to v rozsahu uvedení totožnosti kontrolované osoby, stavu kontrolovaného objektu, povaze případného rizika, přijatých nápravných opatření a dalších informací nezbytných k ochraně veřejného zdraví. Dále jsou orgány ochrany veřejného zdraví oprávněny v souvislosti s informováním veřejnosti o jakosti pitné vody, teplé vody a jakosti vody v koupalištích zveřejňovat i výsledky provozních kontrol, získané na základě povinností stanovených osobám tímto zákonem. Na tyto případy se nevztahuje povinnost mlčenlivosti uložená podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů⁸⁵⁾. [...]